

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ŠIAULIŲ REABILITACIJOS CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Šiaulių reabilitacijos centro (toliau – Įstaiga) korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) yra pagrįsta bendradarbiavimo su visuomene, korupcijos prevencijos ir antikorupcinio švietimo principais. Ši Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-904 ir jo pakeitimais, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. V-942 ir jo pakeitimais, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 “Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015–2019 metų programos patvirtinimo” ir kitais teisės aktais bei jų pakeitimais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

2. Programa orientuojama į du pagrindinius dalykus – korupcijos prielaidų ir sąlygų mažinimą bei šalinimą ir antikorupcinį švietimą.

3. Įstaigos kovos su korupcija Programa padės vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, o šios Programos įgyvendinimo priemonės padės užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), veiklą.

4. Programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

Korupcijos rizikos veiksniai – priežastys, sąlygos, įvykiai, aplinkybės, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.

Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė – prielaida, kad tam tikri įstaigos veiklą veikiantys išoriniai ir / ar vidiniai ir / ar individualūs rizikos veiksniai sudarys galimybes atsirasti korupcijai.

Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į

valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5. Programoje vartojamos sąvokos taip, kaip apibrėžiamos 1 punkte nurodytuose teisės aktuose.

6. Programos paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją bei kontrolę.

7. Programos misija – šalinti prielaidas korupcijai Įstaigoje atsirasti ir plisti, taip pat kontroliuoti ir siekti, kad teikiamos paslaugos būtų kokybiškos ir prieinamos visiems.

II. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

8. **Programos tikslas** – užtikrinti korupcijos prevenciją ir kontrolę, kompleksiskai šalinti neigiamas sąlygas, skatinančias korupcijos atsiradimą. Kryptingai vykdyti korupcijos prevencijos politiką bei užtikrinti skaidrią ir viešą Įstaigos darbuotojų veiklą.

9. **Programos uždavinys** – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas įgyvendinant Programos įgyvendinimo priemonių planą ir siekiant, kad visos PSDF lėšos, skiriamos Įstaigai, būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti.

10. Specifiniai korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje uždaviniai:

10.1. užtikrinti Įstaigos paslaugų teikimo draudžiamiesiems privalomuoju sveikatos draudimu skaidrumą (tiksliai informacija apie mokamas ir nemokamas (apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų) paslaugas);

10.2. tobulinti paslaugų apmokėjimo ir kainų skaičiavimo metodiką;

10.3. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

10.4. nuosekliai aiškinti pacientams jų teises, informuojant apie asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tvarką, tinkamai organizuoti interesantų priėmimą, atliekant įvairias apklausas, visuomenės ir pacientų pareikštų pageidavimų analizę ir nustatytų trūkumų šalinimą;

10.5. siekti pasitaikančių pažeidimų išaiškinimo, greito ir tikslaus jų ištyrimo ir adekvataus įvertinimo, viešai įvardijant nusižengusius asmenis, taikant jiems teisės aktuose numatytas priemones;

10.6. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą.

11. Programos tikslui pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti numatoma:

11.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytų Programos priemonių įgyvendinimą;

11.2. nustatyti Įstaigos veiklos sritis, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti, teikti siūlymus darbo organizavimo tobulinimui dėl korupcinės prevencijos;

11.3. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

11.4. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros kontrolę;

11.5. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms, įtraukiant visuomenę į korupcijos prevenciją;

11.6. visokeriopa ginti paciento teises ir laisves, Įstaigos darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;

11.7. ugdyti antikorupcinę kultūrą Įstaigoje.

12. Bendrosios korupcijos prevencijos priemonės:

12.1. korupcijos rizikos analizė Įstaigoje;

12.2. Programos parengimas ir tikslinimas;

12.3. Įstaigos darbuotojų mokymas ir informavimas apie Programos įgyvendinimą Įstaigoje;

12.4. nustatytų korupcijos atvejų viešinimas.

13. Korupcijos rizikos analizė:

13.1. atlieka Įstaigos direktoriaus įgaliotas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę;

13.2. Įstaigos veiksmų seka, nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę, išdėstyta Programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

14. Programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano rengimas.

15. Antikorupcinis švietimas:

15.1. antikorupcinis ugdymas yra neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją;

15.2. Įstaigos interneto svetainėje skelbti informaciją apie Įstaigos veiklą, Įstaigos Korupcijos prevencijos programą ir jos įgyvendinimo planą;

15.3. sudaryti galimybę asmenims, pastebėjusiems korupcijos požymių, netinkamo pareigų atlikimo, elgesio ir aplaidumo Įstaigos darbuotojų veiksmuose, pranešti apie tai elektroniniu paštu;

15.4. Įstaigos interneto svetainės puslapyje skelbti elektroninio pašto adresą bei telefono numerį, kuriais asmenys galėtų anonimiškai pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su Įstaigos veikla.

16. Nustatytų korupcijos atvejų paviešinimas:

16.1. Įstaiga iš karto privalo paviešinti nustatytus korupcijos atvejus;

16.2. Įstaigos interneto svetainės puslapyje skelbti informaciją apie Įstaigos darbuotojams pareikštus įtarimus, padarius korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas;

16.3. priemonės, susijusios su antikorupciniu darbuotojų mokymu ir informavimu apie nustatytą korupcinę veiklą, nurodytos Programos priede Programos įgyvendinimo priemonių plane.

III. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIELAIDŲ ANALIZĖ

17. Įstaigos veiklos sritys, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė:

17.1. mokamų ir apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas pacientams;

17.2. nelegalūs mokėjimai teikiant mokamas ir apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugas pacientams;

17.3. registratūros vykdomas pacientų išankstinis registravimas ir priėmimas;

17.4. veikla, susijusi su nedarbingumo pažymėjimų pratęsimu, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;

17.5. vidaus administravimo veikla;

17.6. prekių, paslaugų ir darbų viešieji pirkimai.

18. Bendrosios korupcijos prielaidos:

18.1. socialinės (santykinai maži darbuotojų atlyginimai);

18.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, pakankamai dažnas jų keitimas, teisės aktų, reglamentuojančių tam tikras visuomeninių santykių sritis, nebuvimas, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas);

18.3. institucinės (darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, nenoras, baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje);

18.4. visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumas ir prieštarumas; pacientų nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje).

IV. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKLĄ, KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

19. Siekiant veiksmingumo ir efektyvumo, tiriant korupcinius teisės pažeidimus, būtina:

19.1. sudaryti sąlygas darbuotojams, kitiems asmenims anonimiškai pranešti Įstaigos direktoriui savo įtarimus dėl galimos Įstaigos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

19.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos, išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti tyrimus pagal savo kompetenciją. Kasmet analizuoti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus;

19.3. gavus informacijos dėl galimų korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti Įstaigos direktorių ir Specialiųjų tyrimų tarnybą Įstaigos ir kituose teisės aktuose nustatytais sąlygomis ir tvarka.

V. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

20. Šia Programa Įstaigoje siekiama tokių rezultatų:

20.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;

20.2. padidinti nepakantumą korupcijai;

20.3. pagerinti korupcijos prevencijos organizavimą;

20.4. užtikrinti skaidrumą ir atvirumą, vykdant viešuosius pirkimus, administruojant bei teikiant paslaugas ir kt.;

20.5. padidinti visuomenės pasitikėjimą Įstaiga.

21. Programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė vertinami pagal šiuos rodiklius:

21.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičių;

21.2. įvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;

21.3. neįvykdytų Programos priemonių plano priemonių skaičių;

21.4. priemonių plano įgyvendinimą nustatytais terminais;

21.5. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykį.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA IR ATSKAITOMYBĖ

22. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

23. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios Programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Įstaigos direktoriaus įsakymu.

24. Įstaigos korupcijos prevencijos programos priemonių planas neturi prieštarauti Programos tikslams, uždaviniams ir priemonėms.

25. Programos įgyvendinimo metu, Programos įgyvendinimą kontroliuoja, metodinę pagalbą korupcijos prevencijos klausimais teikia darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Ši Programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo.

27. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kas treji metai.
